Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 95. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го КВІТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, APRIL 28, 1978 No. 95. VOL. LXXXV.

КОНСТАНТИН ВАРВАРІВ ОДЕРЖАВ ВИСОКЕ ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Д-р Костантин Варварів [посередині] одержує з рук асистента державного секретаря Чарлса Мейнса високе відзначення, в присутності своєї дружини.

Вашінгтон (Д. К.) — Д-р Константин Варварів, американський дипломат українського роду, який від кількох років був заступником постійного представника ЗСА в Організації Об'єднаних Націй для справ освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) в Парижі, одержав високу почесну нагороду Державного Департаменту.

Під час спеціяльної церемонії з цієї нагоди, що відбулась 27-го березня ц. р., в присутності чисельних представників державних установ і високих службовців Державного Департаменту, асистент державного секретаря Чарлс Мейнс вручив К. Варварову медалю і грамоту, в якій ствердлжується, що ,,Пан Константин Варварів зробив незвичайний і тривкий вклад для захисту і поширення інтересів ЗСА в ЮНЕСКО; він виявив винятково сильне почуття відповідальности, відданість своїм обов'язкам і найвищий рівень професіоналізму під час надзвичайно несприятливих і напружених обставин.''

Крім високої нагороди, д-р Варварів з початком березня був призначений на становище директора справ ЮНЕСКО в Державному Департаменті. Із новим призначенням д-р К. Варварів з усіх громадян українського походження займає сьогодні найвищий пост в дипломатичній службі З'єднаних Стейтів Америки.

ОБІЦЯНКА БРЕЖНЄВА ЩОДО НЕВТРОННОЇ БОМБИ ,,НЕ МАЄ ЖАДНОГО ЗНАЧЕННЯ" ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА

Вашінгтон. — Заява совєтського лідера Леоніда Брежнєва, що Совєтський Союз не розбудовуватиме невтронної бомби, якщо Америка теж не продукуватиме тієї зброї, ,,не має жадного значення'' — сказав президент Джіммі Картер під час його 30-ої з черги пресової конференції у вівторок, 25-го квітня, бо Совєтському Союзові не потрібно невтронної бомби, яка дуже ефективна проти танкових з'єднань. З уваги на те, що европейські члени Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) не мають таких сильних танкових частин, невтронна бомба фактично була б зайвою зброєю для Совєтського Союзу і Брежнєв це знає — сказав президент Картер, таким способом зазначуючи, що Москва мусить обмежити розбудову іншої зброї, щоб дорівняти рішенню Білого Дому покищо відкласти продукцію американської невтронної бомби.

Президент Картер під час пресової конференції приймає запит від кореспондента.

Відкинення президентом Картером пропозиції Брежнєва щодо невтронної бомби наступило кілька годин після виступу совєтського ватажка на конгресі Комсомолу у Москві, де Брежнєв твердив, що Совєтський Союз і Куба не втручаються у внутрішні справи африканських держав, а тільки допомагають тим країнам, тобто Етіопії та Анголі, проти ,,імперіялістичних потуг''. Західні коментатори інтерпретують заяву Брежнєва щодо невтронної бомби як доказ, що Москва не плянує виявляти тієї ,,здержливости'', на яку надіявся президент Картер, коли 7-го квітня повідомив, що вирішив покищо відкласти продукцію тієї бомби. Відповідь Президента під час вівтіркової пресової конференції була дуже гостра — підкреслюють аналітики, — бо президент Картер аж два рази зазначив, що пропозиція Брежнєва ,,не має жадного значення'' і додав, що Брежнєв свідомий того.

На початку пресової конференції, яку передавано на телебаченні і по радіо, Президент закликав Конгрес схвалити пропозиції Білого Дому щодо реформи Цивільної Служби, щоб зробити цю систему, яка охоплює федеральних, стейтових і міських урядовців, більш ефективною і позбутися хронічного марнотратства.

Відповідаючи на запити кореспондентів, Президент заявив, що настоюватиме,

(Закінчення на ст. 8-ій)

АРКАДІЙ Н. ШЕВЧЕНКО ЗРЕЗИҐНУВАВ ЗІ СВОГО ПОСТУ В ОН

Ню Йорк (Б. Потапенко). — Аркадій Н. Шевченко, український дипломат, який три тижні тому відмовився від вимаганого совєтськими властями повороту до СССР, формально зрезигнував із свого становища заступника генерального секретаря для справ політики і Ради Безпеки при Об'єднаних Націях і заявив, що він далі перебуватиме в ЗСА.

А. Шевченко відбув одногодинну зустріч із генеральним секретарем ОН д-ром Куртом Вальдгаймом у вівторок увечері, 25-го квітня, і погодився на умови резигнації, включно з виплаченням йому суми 76,116 дол., згідно з правильником затруднення в ОН.

У публічній заяві в середу, 26-го квітня, А. Шевченко потвердив, що він відмовився повернутись до СССР на офіційні консультації, уважаючи, що уряд СССР не має права давати таких заряджень урядникові секретаріяту ОН.

,,Як вже стало відомим, — сказано в заяві Шевченка, — у мене є поважні розбіжності в політичній філософії і в переконаннях із теперішньою совєтською системою, які причинились до мого рішення не прийняти інструкцій повернутись до Совєтського Союзу''. Шевченко не бажає під цю пору входити в подробиці цих ,,розбіжностей'', бо ,,публічна дискусія моїх поглядів могла б пошкодити совєтсько-американським відносинам і моїй родині в Совєтському Союзі''. Він сказав, що він має запевнення совєтських властей, що його родина не матиме ніяких неприємностей з уваги на його рішення. Раніше кружляли чутки, що дружина і дочка Шевченка повернулись до Москви проти своєї волі.

Відносно різних поголосок щодо причин його рішення, Шевченко заявив, що вони неправдиві і можуть пошкодити його родині, тому він прохає закинути всякі спекуляції''.

Американські засоби масової інформації, подаючи вістку про А. Шевченка, звичайно згадують, що він українського роду.

Леонид Сірий прохає українців Канади про допомогу

Леонид Сірий з дружиною і дітьми

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Після того, як надійшло звернення Леонида Сірого до українців ЗСА, продістався на Захід його другий лист, до українців Канади, писаний ще в листопаді 1977 року.

Нижче друкуємо його лист, за вимком деяких нечітких місць:

,,Шановна українська громадськість Канади!

До Вас звертається українець м. Одеси, батько семи дітей, з прохання, щоб Ви допомогли нам, шановні українці, виїхати звідси через економічні і політичні мотиви. Прошу, дайте нам виклик, як близькі родичі.

Так жити, як ми зараз живемо, немає сил терпіти. Але скажу по-порядку: 1. Тяжке економічне і політичне становище робітника, службовця, а також їх сімей. 2. Часті переробки норм і розцінок. В той же час не дають робітникам потрібного матеріялу й інструменту (а багато дечого зовсім немає), тим самим виробіток праці топчиться на місці і від цього в першу чергу терпить робітник і його сім'я. Кожнорічне нав'язування робітникам підвищеного соцзобов'язання. Це підвищення пляну за ту саму платню. Заставляють працювати понад норму й у вихідні дні — суботники, недільники: робота ,,за того хлопця" в рахунок п'ятилітки й інші безплатні види робіт, незаписаних в Законах. 3. Теперішні профсоюзи знають про ці безчинства, але не захищають робітничих інтересів, роблять все, щоб догодити партії й урядові. Наші профспілки стали адміністративними органами. 4. Зростання цін і недостача продуктів і товарів широкого користування. 5. Погана медична обслуга і недостача ліків. 6. Крадіж, хабарництво, блат зі сторони начальства. 7. Гноблення релігії. 8. Гноблення національного руху і думок.

Я токар. Плян. за радян-

(Закінчення на ст. 7-ій)

Оля Ставнича обрана до Продовжуючого Комітету Міжнародного Року Жінки

Ню Йорк (СУА) — У середу, 22-го березня ц.р, відбулося у Вашінгтоні перше засідання Продовжуючого Комітету Міжнародного Року Жінки. До згаданого Комітету входять голови важливіших жіночих організацій, голови кокусів спеціяльних зацікавлень із Гюстону та голови стейтових Комітетів, як також додаткові члени, визначені Комісією.

Оля Ставнича, заступниця голови Союзу Українок Америки, ввійшла до цього Комітету, як одна з дев'ятьох жінок, обраних із стейту Ню Джерзі. Пані Ставнича, колишня голова 18-го Відділу СУА, членка Крайової Ради УККА та членка Управи Українського Музею, брала участь із рамени СУА у Міжнародній Жіночій Конференції у

Оля Ставнича

(Закінчення на ст. 8-ій)

Кажуть, що Бжезіньскі міг виявити розвідчу таємницю

Вашінгтон. - Збіґнев Бжезіньскі, головний дорадник президента Картера в справах крайової безпеки, міг допуститись недискретности своєю заявою минулої п'ятниці, 21-го квітня, що совєтські літаки стріляли в південнокорейський пасажирський літак, коли цей збився з дороги і забрів над територію СССР. Заява Бжезіньского, яка своєю передчасністю може становити порушення системи безпеки, затурбувала розвідчі кола уряду ЗСА, бо в цей час, коли Бжезіньский виявив, що совєтські літаки стріляли в південнокорейський літак, примусивши його приземлитись на замерзлому озері біля міста Кем в північнозахідній частині Російської республіки, уряд СССР був тільки ствердив, що літак приземлився.

Розвідчі кола ЗСА уважають, що таке виявлення Бжезіньского, хоч і не зумисне, може насторожити совєтів, виявляючи ефективність американської розвідчої системи і засяг електронічного слідкування. Одначе, речники Крайової Ради Безпеки ЗСА заявили, що Бжезіньский відкликався на звідомлення японського пресового агенства Джіджі Пресс. Джерольд Шехтер, речник Ради, заявив кореспондентам, що Бжезіньскі дав свій коментар в п'ятницю під час неофіційної зустрічі з кореспондентами в бюрі Джоді Павелла, пресового секретаря Білого Дому.

Про обстріл південнокорейського літака західні пресові агенства довідались щойно день пізніше від пасажирів, яких перевезено до Фінляндії. Під час обстрілу згинули дві особи, а кілька було поранених. Совєтські власті притримали пілота і навіґатора південнокорейського літака, який збився з дороги тому, що його електронічна навіґаційна система попсулася.

Генерал Гейґ плянує залишитися на пості командира військ НАТО

Ню Йорк. — Промовляючи у вівторок, 25 квітня, в Колюмбійському університеті, генерал Александер Гейґ, головнокомандувач військовими силами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) і головний командир американських військ в Европі, заявив, що залишиться на тих постах ,,так довго, як довго зможу спричинитися до скріплення безпеки вільного світу'' і заперечив вістку з попереднього дня, що він нібито плянував зрезиґнувати з уваги на рішення президента Джіммі Картера відкласти продукцію невтронної бомби.

Ген. Гейґ сказав, що далі вважає, що невтронна бомба скріпила б оборонну спроможність европейських членів НАТО і тому волів би, щоб президент Картер не відкладав її розбудови. Однак, якщо Президент таки вирішив покищо не продукувати тієї зброї, то тепер слово за Совєтським Союзом, який повинен виявити ,,здержливість'' зі свого боку і припинити продукцію своєї нуклеарної зброї, наприклад, нових ракет типу ,,СС -20'', — заявив Гейґ.

Підтверджуючи вістку, що на початку квітня він відбув наради з державним секретарем Сайрусом Венсом і секретарем оборони Гарольдом Бровном, Гейґ заперечив, що вони переконали його не резиґнувати, бо він не плянував залишати своїх постів.

Відповідаючи на запити, ген. Гейґ признав, що ЗСА не можуть самочинно запевнити безпеки Заходу, а для цього потрібно співпраці всіх країн вільного світу.

Щодо проблем Совєтського Союзу, то головнокомандувач військових сил НАТО відмітив конфлікт з комуністичним Китаєм та ,,стримління народів Східньої Европи до більшої автономії".

Адвокат Орлова вніс апеляцію

Москва. — Д-р Андрей Сахаров, оборонець прав людини, повідомив пресове агенство Ройтер про новий розвиток подій у зв'язку зі справою дисидента д-ра Юрія Ф. Орлова, провідника московської Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, ув'язненого напротязі 14-ох місяців у в'язниці Лефортово у Москві. Його адвокат Ю. Шельман вніс апеляцію до совєтських властей в справі відкинення безпідставного обвинувачення його клієнта.

Д-р Сахаров також поінформував, що совєтський уряд не дозволив адвокатам із Заходу репрезентувати справу д-ра Орлова та інших в'язнів — Александра Ґінзбурґа та Анатолія Щаранського. Сахаров твердив, що вже сам факт, що адвокат Шельман у вівторок, 25-го квітня, прочитав д-рові Орлову акт його обвинувачення, свідчить про те, що небавом відбудеться судова розправа.

Ґінзбурґові, який ув'язнений у Калузі, біля Москви, дозволили передати Біблію.

Мґр Петро Дяченко кандидує на конґресмена

Фолкрофт, Па. — Петро Дяченко, колишній студентський активіст, основоположник і голова Української асоціяції політичних наук, зголосив свою кандидатуру на конґресмена із сьомого дистрикту в Пеннсильвенії. Він візьме участь у правиборах Республіканської партії, в яких його головним противником є Юджін Кейн, посадник міста Аппер Дарбі.

Петро Дяченко

Тридцять чотирирічний П. Дяченко був кількакратно членом управ СУСТА і ТУСМУ, а в останніх роках сильно законтивізувався в оборонних заходах прав людини і національних прав України. Він поставив цю справу в основу своєї політичної плятформи. Він також обстоює права етнічних груп, виступає проти дискримінації і обмежень програм, з яких користає багато старших віком осіб, домагається сильнішої акції властей проти злочинців і наркоманів та вважає, що ЗСА не повинні послаблювати своїх оборонних позицій.

П. Дяченко здобув ступінь бакалара політичних наук в коледжі св. Йосифа, а ступінь маґістра в цій ділянці в університеті Вілленова.

Численні українці з околиць Філядельфії активно допомагають П. Дяченкові в його передвиборчій кампанії.

Лідія Савойка членом Дорадчого Комітету іміґрації

Ню Йорк. — Іміґраційна та Натуралізаційна Служба ЗСА покликала до життя Дорадчий комітет іміґрації і натуралізації, який складається з 22-ох представників різних етнічних і расових груп ЗСА. Українську групу в комітеті заступає Лідія Савойка, яка є членом нюйоркського загального комітету іміґрації і натуралізації.

Комішенер іміґрації і натуралізації ЗСА Леонель Кастілльо, повідомляючи про встановлення дорадчого комітету, заявив, що головним завданням комітету буде інформувати поодинокі етнічні і расові групи та новоприбулих іміґрантів про вже існуючі та нові закони і програми, допомагати новим іміґрантам в полагодженні різних формальностей тощо. Дорадчий комітет був створений на місце дорадчої ради, в склад якої входили виключно еспаномовні члени. Ця група є рівнож заступлена в новому комітеті.

В Ню Йорку про створення комітету повідомив Моріс Кайлі, голова нюйоркського дистрикту Іміґраційної і Натуралізаційної Служби ЗСА.

Пані Савойка є затруднена в Католицькій Конференції ЗСА, яка займається новоприбулими іміґрантами і втікачами.

У Вербну Неділю у Бавнд Бруку згадували борців за волю колись і тепер

Бавнд Брук (Хор. С.І.С.) — У цьогорічну Вербну Неділю 23 квітня, Церква-Пам'ятник була вщерть заповнена вірними. Зокрема радісним було бачити велику кількість молоді, що приступила до Св. Причастя. Архиєрейську Службу Божу очолив Владика Митрополит Мстислав, якому сослужили прот. Ф. Іcточин і протодиякон В. Поліщук, а прислуговували студенти Св. Софійської Духовної Семінарії. Співав хор Церкви-Пам'ятника під орудою прот. Й. Крети. Під час Св. Літурґії Владика возвів у сан диякона студента семінарії Євгена Криволапа. Значну частину своєї проповіді Владика Митрополит присвятив 45-ій річниці Великого Голоду на Україні в р.р. 1932-33.

Урочистим моментом після відправи було посвячення пропам'ятної таблиці в пошану бл. п. генерала Олександра Удовиченка, третя річниця смерти якого сповнилась саме тепер. На цю урочистість прибула з Франції вдова по покійному Генералові, Євгенія, та його похресниця Оксана. Т-во був. Вояків Армії УНР у Франції репрезентував сот. В. Лазаркевич, який супроводив пані Генералову вдорозі. Крім них з'їхались з усіх кінців ЗСА вояки і старшини 3-ої Залізної Стрілецької Дивізії, якою командував пок. Генерал під час Визвольних Змагань, та представники українських військових організацій в ЗСА, на чолі з: пполк. М. Отрешко-Арський, пполк. Я. Фартушний, сот. І. Лютий-Лютенко, майор І. Винник, сот. Л. Романюк, поруч. І. Толочний і поруч. М. Суржко. Крім згаданих, присутнім на відправі був недавній примусовий еміґрант, кол. підсовєтський політв'язень і член Української Групи нагляду над виконанням Гельсінкських домовлень, генерал Петро Григоренко. Відправу цієї неділі закінчено роздачою посвяченої верби.

Одразу після Служби Бо-

(Закінчення на ст. 7-ій)

Євангельсько-Баптистський з'їзд виступив в обороні Георгія і Петра Вінса

Ашфорд (вг). — В днях 14-16 квітня в Біблійному Центрі в Ашфорді відбувся другий річний з'їзд євангельсько-баптистських пасторів і церковних діячів із слов'янських народів З'єднаних Стейтів Америки і Канади. Гасло конференції: "Велике Доручення — це головне завдання Церкви" (Єв. Мат. 28:19-20). Із доповідями на цю тему виступали пастори Петро Колибаїв із Монтреалю, Олекса Гарбузюк із Чікаґо і Дмитро Марійчук із Гартфорду. Проповіді виголосили пастори Олексій Леонович, В. Домашовець і Я. Папроцький. Конференцією керувала президія, на чолі з пастором Валерієм Копанем. Усі доповідачі підкреслювали, що Церквою Христовою має керувати тільки Дух Святий; у її внутрішні справи не може вмішуватись держава, як це є в Совєтському Союзі, і її служителі не можуть бути знараддям і на услугах будь-якого імперіялізму.

У конференції взяли уділ українські, білоруські, російські, польські, чехо-словацькі і югославські баптисти. Поширення Віри Христової, права Церкви і права людини займали поважне місце на всіх сесіях конференції.

В суботу, 15-го квітня, конференція одноголосно затвердила звернення до Брежнєва в обороні пастора Георгія Вінса і його сина Петра, засудженого 6-го квітня в Києві. У зверненні говориться: ,,Ми, діячі Євангельсько - Баптистських Церков із слов'янських народів у З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, зібрані на свою конференцію 14-16 квітня 1978 року в Ашфорді, Конектикат, звертаємось до вас із просьбою звільнити з ув'язнення відомого баптистського пастора Георгія Петровича Вінса, а також його сина, Петра, і припинити переслідування всіх віруючих у Бога в Совєтському Союзі".

ГОЛОДІВКА І ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОБОРОНІ Ю. ШУХЕВИЧА В НЮАРКУ-ІРВІНҐТОНІ

Нюарк-Ірвінґтон, Н.Дж. — Комітет Оборони Прав Шухевича Ню Джерзі при УККА, Відділ Нюарк-Ірвінґтон, який включає сумівців, пластунів і тусмівців із Джерзі Сити, Нюарку та Ірвінґтону, влаштовує голодівку і демонстрацію перед Федеральним Будинком при Брод вул. Початок голодівки заповідають на п'ятницю, 28-го квітня ц.р., о год. 8-ій вечора, а демонстрації в суботу, 29-го квітня, о год. 3-ій по пол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подорожі Брежнєва

У першій половині квітня газети в Москві і на Заході повідомили, що Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, після поїздки по Сибірі і місцевостях на Далекому Сході, зокрема у прикордонній полосі між Китайською Народньою Республікою і Совєтським Союзом, виїде знову у дальшу подорож до Західньої Европи, а потім до ЗСА, щоб взяти участть у спеціяльній Сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, яка обговорюватиме справу роззброєння. Політичні спостерігачі і коментатори звертають особливу увагу на зупинку Брежнєва в Бонні, куди його запросив канцлер західньонімецького уряду Гельмут Шмідт, і в Ню Йорку, де існує можливість зустрічі Брежнєва з президентом ЗСА Джіммі Картером і представниками американського уряду для обмірковування багатьох спірних справ, а головно, справи підписання нового договору про обмеження стратегічної зброї. До речі, цій преважливій темі була присвячена покищо безрезультатна розмова Брежнєва і його соратників з державним секретарем ЗСА Сайрусом Венсом, яка відбулася в кінці минулого тижня в Москві.

Щодо візити в Західній Німеччині, яка вже плянувалася раніше, але через ,,здоровельний стан'' Брежнєва не відбулася, то причини і цілі цих відвідин треба дошукуватись однаково, як у політичній, так і економічних площинах. Останнім часом міжнародна преса звернула увагу на дуже важливу проблему, яку намагаються розв'язати совєтські верховоди, а саме, на серйозні економічні труднощі Совєтського Союзу, які, побіч труднощів на відтинку посиленої боротьби проти оборонців людських і національних прав в республіках, являються чи не найголовнішою справою, яку вони мусять розв'язати, якщо не бажають допустити до чергової совєтської господарської катастрофи і збільшення заборгованости СССР на Заході, яка разом із сателітами вже давно перейшла 40 мільярдів долярів. Важливою справою, яку Брежнєв напевно заторкуватиме у розмові з представниками західньонімецького уряду в Бонні, є співпраця Західньої Европи, а зокрема Німеччини, Франції, Англії та інших західньоевропейських країн з Китайською Народньою Республікою. В Кремлі з тривогою прийняли вістку про те, що західньоевропейські країни, зокрема члени Европейської Економічної Спільноти, підписали з Китаєм економічний договір, а деякі европейські економічні потуги, до яких, очевидно, зараховується в першу чергу Західня Німеччина, збираються продавати Китаєві новочасну зброю і компютори для модернізації китайської військової сили. Не виключене, пише швайцарська газета ,,Ноє Цюріхер Цайтунг'', що розвиток останніх подій у відносинах Европи з Китаєм був тим сильним аргументом, який заставив Брежнєва і совєтських верховодів змінити свою ранішу думку про відвідини совєтського диктатора в Бонні. Після підписання мирового договору з Пекіном, на шлях співпраці з Китаєм в скорому часі вступить також Японія, що дуже скріпить не тільки китайську господарську систему, але також китайську армію, яка, побіч американської є чи не єдиною збройною силою, якої боїться Москва.

Справа приїзду Брежнєва до Ню Йорку та його зустрічі з президентом Картером непевна, бо Москва ще й досі офіційно не повідомила генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма про його приїзд. Однак, потягнення обидвох урядів у Вашінгтоні і Москві вказують на підготову такої зустрічі. Тому останню візиту до Москви Сайруса Венса не можна вважати за випадкову і виключно присвячену переговорам САЛТ, подібно, як поїздку Брежнєва не можна розцінювати тільки під кутом роззброєння, бо, заки обидві держави дійдуть до справжнього роззброєння, вони мусітимуть розв'язати ще багато спірних справ, які стоять на шляху до справжнього миру, якщо тривалий мир взагалі можливий при існуванні такої рабовласницької та агресивно розбишацької імперії як Совєтський Союз.

Я. Гайвас

ЧИ ПОРОЗУМІВАТИСЯ З РОСІЯНАМИ?

Питання, чи пробувати говорити й договорюватися з росіянами-не нове. Довкруги нього вже не раз спалахували палкі дискусії, а навіть сварки. Дискусії ці відбувалися в різних умовах, в різних часах і були до них безпосередні актуальні причини. Можна сподіватися, що саме тепер знов відбудеться така дискусія серед нас. Сучасні умови не ті, що колись, деякі питання перестали бути питаннями, на деякі з них само життя дало відповідь, ще інші загострилися й скомплікувалися. У світі появилася велика кількість росіян, видворених з батьківщини за їхні політичні, чи релігійні переконання, або таких, що їм пощастило вирватися з ,,червоного раю". Майже всі вони політично вироблені, велика частина з поважною освітою, з глибоко обґрунтованими поглядами і переконаннями, з концепціями, що треба робити і зробити, щоб народам, які тепер поневолені в СССР, було краще жити, щоб позбутися большевицького режиму, диктатури не так партії, як партійної олігархії, щоб створити новий кращий лад, який відповідав би потребам народів і людини і відповідав сучасному розвиткові світу.

Серед тих людей багато робітників пера, неодин з них з відомим прізвищем, завдяки чому вже дотепер появилися цікаві книжки і видання, які порушують актуальні питання життя народів большевицької тюрми народів, а в близькому майбутньому таких видань буде значно більше.

Видання ці не можуть поминути проблеми поневолених народів в СССР, а особливо найбільшого з них, українського народу. Ясно, що це викликує відгомони серед нас, критичні аналізи й оцінки, породжує різні питання, а серед них питання: говорити з росіянами, чи ні?

Крім цієї причини, заіснувала ще інша, наша внутрішньо-українська, яка також вимагає від нас зайняти поставу і дати на неї відповідь. Славний оборонець прав людини і поневолених народів, один з найвищих духовних провідників сучасного ,,Правозахисного руху в СССР", ген. Петро Григоренко, розпочав серію виступів серед української громадськости: на тих виступах він з глибоким переконанням обороняє не лише потребу говорити з російськими ,,оборонцями законности в СССР", як це власне він формулює, а навіть закликає до співпраці, до спільного фронту боротьби. Отже, дискусії над цим питанням нам не оминути!

З якої позиції дебатувати, якщо до такої дебати взагалі мало б прийти?

У першу чергу ми мусимо здавати собі справу з цього, що евентуальні розмови з росіянами це тільки одна ланка з розмов з нашими сусідами, чужинцями: поляками, чехами, словаками, мадярами, румунами й іншими, що живуть на тих обширах інтереси яких можуть бути пов'язані з нашими, їхні цілі близькі нам, а наші їм. Розмова з тими народами це шукання для нас найкращої розв'язки, альтернативи. Ми не є і не можемо залишитися сам-на-сам з росіянами і без будь-якої політичної альтернативи. Ми бо не знаємо, в якому напрямі піде розвиток подій, що буде краще для нашого народу, з ким ми і що мусітимемо робити, разом виступати, будувати майбутнє.

Історія вже знає багато українсько-російських розмов. І всі вони кінчалися неуспіхом, без огляду на те, з ким ті розмови були ведені. Говорили ж наші боротьбісти й інші ліві з російськими лівими і большевиками. Росіяни говорили, доки їм це було потрібно з тактичних міркувань, а тоді, використавши до краю наївність наших людей, викінчували їх: кого в тюрму, кого запроторювали в далекі місця — ,,Сибір тоже русская земля" —, а багатьох поставили ,,под стєнку". Говорили наші демократи з російськими демократами. І ось що пише про це ред. І. Кедрин у Свобод — ,,Віра в можливість ,,договорення" з московськок демократією, лідерами якої були Мілюков, Чернов, Церетеллі й багато інших, ця віра збанкрутувала у ході історичних подій." Говорили представники наших правих кіл з такими самими російськими і з таким жи самим результатом. Це в найновішій добі нашої історії, а і колись не було йнакше! Чи ж мали б ми знов пробувати і знов з таким результатом?

Однією з головних причин тих невдач усіх дотеперішніх розмов було те, що росіяни не могли досі і, на жаль, далі не можуть визволитися з виключно неґативної плятформи для таких розмов: повалім царат а тоді вже побачимо, — казав Родзянко, Мілюков, князь Львов і Чернов і всі інші; повалім буржуазію, а тоді вже побачимо, — казали Троцький, Ленін, Бухарін, Сталін. А що ж сьогодні? Яка сьогодні постава тих росіян, що пропонують говорити і договорюватися? Така ж самісінька: повалім большевиків, а тоді побачимо, — кажуть нам сучасні російські противники большевизму.

І тут ми мусимо з'ясувати і сказати дуже виразно всім тим, кому це треба знати: нам замало бути проти большевиків, ми хочемо знати, що має прийти на місце большевизму і сучасної російської імперії. Нам замало того, що хтось проти большевиків, бо проти большевиків був Денікін і Колчак, Врангель і Юденіч, проти большевизму є вся російська білоґвардійщина, але ж нам з ними не подорозі. Значить, не рішає те, чого хтось хоче позбутися, а що він плянує на те місце побудувати. Для нас не є вирішним, хто проти чого, а ЗА ЩО він бореться. Важне те, ЩО ті, які мали б іти разом з нами, збираються будувати на звалищах большевицької диктатури і червоної імперії.

Повалити большевизм — це тільки перший крок, тільки вступ до нашої мети, а тою метою є побудувати новий, кращий, справедливіший лад, що буде відповідати всім народам і людям. Ми хочемо не тільки розвалити СССР, але ми хочемо його перебудувати. Перебудувати на для всіх справедливому національному принципі, на базі побудування національних самостійних, ні від кого незалежних держав. Це не ілюзія — це дійсність нашої сучасности. Наша доба це доба упадку всіх імперій і побудови на їх звалищах національних держав. Народів сьогодні не ,,опитують", плебісцитів не роблять, щоб довідатися, чи вони хотять бути під опікою якогось ,,старшого брата", чи він хоче бути собою, хоче,бути рівним, а таким він може бути тільки у власній суверенній державі!

Від того факту нікуди тікати, бо від нього втекти не можна. І дивно стає, що серед сучасних російських еміґрантів стільки передових умів і невже ж вони не хотять бачити, що діється в світі? Невже ж вони припускають, що цілий світ оновиться, перебудується, стане кращим, а в ,,одній шостій частині світу" залишиться і надалі старий, відсталий і віджилий лад, в якому буде ,,старший" брат і нібито ,,молодший", народ-вожатий і його підопічні, керівник і керовані? Невже ж СССР має бути тим резерватом, де народи мають назавжди не дозріти до самостійного життя, до керування собою і своїми справами?

Хіба кожному ясно, що народи, сьогодні поневолені в СССР, не гірші народів Африки, Азії, чи інших континентів. І вони визріли до того, щоб самим завести у себе лад, який їм відповідає. То пощо дурити себе діялектикою ,,відділення, чи зближення", та ж ми усі знаємо ще іншу формулу ,,сбліжеміє-сліяніє". І власне та інша формула обов'язує і мусить обов'язувати, там де є ,,старшобратство". І доки російський нарід і його діячі будуть думати про себе, як ,,ведучий народ", доти направду шкода говорити.

Справжня боротьба з большевизмом починається з'ясуванням, чого ми хочемо на його місце. Ми не руїнники, що валимо, не знаючи, що будемо будувати. Ми ж валимо в ім'я нового, кращого. І ми мусимо бути свідомі і певні, чого ми хочемо. Бо як же підемо до людей і вимагатимемо від них трудів і жертв, коли ми навіть не будемо знати в ім'я чого ця жертва? Це нове, його візія, концепція — це не питання завтрішнього дня ,,після усунення большевизму", це початок і підстава усіх заходів, це основа боротьби, і це треба сказати, з'ясувати вже.

І це мусить бути сказане і прийняте, це мусить бути записане голосно, одверто і рішуче; тоді не буде проблеми: говорити, чи ні? Бо хто за перебудову СССР на вільні, від нікого незалежні держави, а тільки такі є рівні: хто за національні держави народів поневолених в СССР, в останній імперії світу; хто

(Закінчення на ст. 7-ій)

Ірина Петренко-Федишин

МУЗЕЙ — ЦЕ ОБЛИЧЧЯ НАРОДУ

(Думки про український музей в Бавнд Бруку)

Музей - Архів при св. Андріївській Церкві - Пам'ятнику в Бавнд Бруку є однією з живучих клітин Українського Православного Центру, що його очолює з глибокою відданістю і широкою візією Блаженніший Митрополит Мстислав, не тільки визначний церковний і культурний провідник, але й великий український патріот і соборник.

Український Православний Центр знаходиться кілька миль від центрального стейтового університету — Ратґерс, як рівнож і від одного з найкращих університетів Америки — Принстону. Там же плянується будова нового православного українського центру.

Історія цього центру пов'язана з місцевою американською історією. В склад земель центру входить посілість визначного американського громадянина Гендрика Фішера, що був присутнім на підписанні Декларації Незалежности ЗСА в 1776 році. Його резиденція, яка проголошена офіційно історичною пам'яткою Ню Джерзі, сьогодні є Консисторією Української Православної Церкви в діяспорі.

Над цим усім маєстатично підноситься унікальна архітектурна форма Церкви - Пам'ятника св. Андрія, яка являється оригінальним пам'ятником в честь українського барокко. Ця церква є пам'ятником, присвяченим усім тим, що боролись і згинули за волю України, особливо жертвам великого ґеноциду — голоду в Україні в 1933 році. Нутро церкви віддзеркалює містерію і красу візантійської християнської духовости. Церкву декорував в нео - візантійському стилі визначний український мистець Петро Холодний.

Годі не згадати всім нам відомого цвинтаря, на якому спочивають українці всіх віровизнань із ЗСА та інших країн. Їхні могили, що — на жаль — зростають швидким темпом, усвідомлюють нас про святість і хрустальність людського життя, яке скоро минає, тільки ідеї, дії та ідеали живуть вічно. Ці могили нагадують нам те, за що боролись наші предки, нашу спадщину, яку ми, їхні нащадки, повинні зберігати та гідно передавати нашим дітям.

Доказом цієї живучости та невмирущости української духовости та ідеалів, якими жили і за які вмирали і далі вмирають найкращі сини і дочки України, є колекція Музею - Архіву в Бавнд Бруку. Цей музей є сокровищем нашої дорогоцінної спадщини, яку безпощадно нищили і далі нищать і наші вороги, як хочуть вирвати з корінням нашу душу варварським способом, нищучи та фальсифікуючи нашу історію, наше минуле, а самих українців хочуть перетворити в сіру масу ,,всьоравно" обивателів-рабів совєтської російської імперії, без свого національного обличчя, історії і культури.

Музей - Архів в Бавнд Бруку і є цією скарбницею, що зберігає цінні пам'ятки, які є свідками і документами нашої історії, старинної культури, наших національних ідеалів та аспірацій. Цей музей був заснований в 1966 р. Унікальні колекції музею, щедро доповнювані експонатами втікачів під покровом Владики Мстислава, зберігають рідкісні пам'ятки з часів Петра Могили, гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Мазепи, з часів відродження Української Автокефальної Православної Церкви та Української Державности. Ці колекції поділяються на чотири відділи, церковно-релігійний, історичний, етнографічний та архівально-бібліотечний.

Цілий ряд культурних і церковних пам'яток згинуло і гине далі в Україні (згадати б архів - бібліотеку в Києві). Проте, люди рятували і ховали речі з понищених церков, зберігаючи їх як святощ, та згодом вивозячи і передаючи їх до музею. Чимало врятованих ікон, хрестів, старовинних рукописів і друкованих книг вивезено і передано до музею в Бавнд Бруку. Тут цікаво згадати історію одногоз рукописів, що зберігається в музеї, а саме церковного службовника так званого ,,Восьмигласника" з нотами з ХУ століття. Ця книга є оздоблена художніми заставками і різнокольоровими узорами на цілу сторінку. Вона була передана українцям одним італійцем, що був в Україні після Другої світової війни.

Між стародруками знаходиться книжка Петра Могили про православну віру (1645 р.), львівський ,,Апостол" (6966 р.), що його видав Іван Федоров, греко - католицький служебник (1617 р.). Там також знаходимо такі історичного характеру документи, як оригінальні грамоти гетьманів Івана Мазепи та Івана Скоропадського, з власноручними підписами з початку 18-го століття. Особливо багатий музей є на матеріяли з новітньої історії України, як, наприклад, першодруки Універсалів Української Центральної Ради, прапори Армії УНР, колекція грошей і поштових марок УНР та ціла колекція (понад 300) оригінальних фотографій членів Армії і Уряду УНР. Цілком окремий відділ присвячений Симонові Петлюрі.

З церковних речей варто згадати старовинні ікони.

(Закінчення на ст. 8-ій)

Любомир Кузьма

ВИСТАВКА АКВАРЕЛІ

В другій половині квітня 1978 р. відбулася в ґалерії ОМУА в Ню Йорку виставка трьох акварелістів. Таку виставку рідко доводиться бачити, бо акварелістів серед наших мистців є мало. Справжнім акварелістом можна назвати того, для кого ця техніка є головна. Бувають малярі, які практикують різні техніки рівночасно. Однак зосередження на одній техніці, подібно як гра на одному музичному інструменті, є умовиною майстерства в мистецтві.

Богдан Титла здійснює цей принцип на практиці. Він покинув олійну техніку для акварелі. Свої твори дбайливо опрацьовує в робітні, на підставі шкіців з природи, як робили старі майстри. Ця метода, в протилежності до імпресіоністичного малювання ,,на місці", дає у нього позитивні наслідки поглибленого змісту і вдосконаленої техніки. Його картини відзначаються прецизією форми і делікатними гармоніями кольорів. Інтуїтивне схоплення поетичного настрою даного мотиву є підставою його творчости. Деякі краєвиди, як ,,Побережжя", ,,На узліссі", ,,Літо проминуло", вирізнюються настроєвою субтельністю, яку можна деколи найти в картинах китайських або японських мистців.

Марія Шероцька-Крамаренко малює свобідним, шкіцовим стилем. Її акварелі набирають півабстрактного характеру через велике узагальнення форм і кольорів. Такі прості мотиви, як ряд хаток, квіти серед трави, зима в горах, віддають безпосередню імпресію засобами упрощеної техніки, без надуманої композиції, подекуди з майже дитинною свіжістю.

Том Шепко показав різноманітність підходу. З одного боку він здібний до детального реалізму, а з другого до кольористичного експресіонізму, який є наслідком його абстрактного тренінгу. Своїх акварель він не може робити в кімнаті, — він все творить з безпосереднього переживання перед природою, де пахне трава і морське повітря. Він любить імпресію життя і енергії у всякій темі. Широкий розсяг його тем і стилю можна спостерігати від точних реалістичних картин (,,Вулики", ,,Іст Рівер"), через дещо імпресіоністичні (,,Тиша на морі") до експресіоністичних (,,Зелена вода"), що відзначаються інтенсивним кольоритом.

Д. Б. Чопик

ПІДРУЧНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ З СОВЄТСЬКИМ ПРАВОПИСОМ

Видавництво ,,Мозаїка'' в Канаді опублікувало в 1977 році дві замітні книжки для української діяспори: першу з серії оригінальних праць книжку Миколи Зерова ,,Лекції з історії української літератури (1798-1870), Курс'', та підручник української мови д-ра В. Смирнова ,,UKRAINIAN PROSE MANUAL. A Text for Intermediate Language Studies", complited and edited by Walter Smyrniw, Mozaic Press, Oakville, Ontario, 1977, pp. 185. Цими книжками згадане видавництво заповідає ряд нових видань українською мовою. З огляду на їх важливість ми дамо тут короткий огляд книжки професора В. Смирнова.

Нестача задовільного підручника української мови для середньозаавансованих студентів уже довгий час відчувалася учителями й інструкторами по різних шкільних заведеннях на еміграції. Хрестоматія з вибраними уривками літературних творів української клясики не надається для задовільного навчання української мови на цьому рівні. Тексти в цих підручниках потребують довгої підготови, щоби їх можна було безпосередньо використовувати з метою розширення мовних умінь наших студентів. Д-р В. Смірнов уміло позбувся повищих недотягнень у своєму підручнику. Він влучно підібрав до нього короткі, переважно гумористичні статті й нариси, що недавно появилися друком у совєтських періодиках ,,Літературна Україна'' та ,,Перець''. Збір статтей цього підручника так гарно підібраний, що книжку книжку можна читати для розваги, як окремий літературний твір. Так, принайменше, прочитав її з задоволенням автор цих рядків. Однак завдання підручника — дати підготову студентам набути практичних знань української прозової мови, бере верх.

Підручник складається з трьох частин і словарця. Для першої частини, призначеної для усних вправ, відступлено 15 лекцій, які побудовані за схемою: читанковий текст, словник, вислови та ідіоми, вправи, завдання. Тут для усних справ студентів пропонується яких десять задач-питань, що обдумано проходять зміст цілого прочитаного тексту. Друга частина майже покривається своєю структурою з першою частиною, з тою різницею, що в ній замість усних даються письмові вправи. У третій частині, що складається з 7 лекцій, задаються вправи широкого тематичного покрою для письмових переказів. Усі пропоновані вправи ще додатково підсилюються дібраними прислів'ями та приказками, які дораджується студентам вивчити напам'ять.

Недотягненням підручника для студентів цього рівня треба вважати відсутність наголосів для усного читання та вживання нескореґованих русизмів, що мають старі українські відповідники, як напр., ,,ванна'' — має український відповідник ,,умивальня /умивалька'' — (інакше ,,ванна'' означає ,,умивальниця/умивальна миска!''), ,,колискова'' — ,,КОЛИСАНКА'', ,,чайна'' — ,,КАВАРНЯ'', ,,чебуречна'' — ,,РЕСТОРАНЧИК'', ,,прохідна'' — ,,ПРОМЕНАДА'', ,,спиртний'' — ,,АЛЬКОГОЛЬ'', ,,швидка'' — ,,ШВИДКА ДОПОМОГА'', ,,вихідний'' — СВЯТО і т. д. Взагалі треба мати на увазі, що на цьому рівні мовних спосібностей, де розширюється словарний репертуар студентів, нові слова треба пояснювати чи то синонімами, чи близько спорідненими словами, які студенти вже засвоїли.

Новістю дискусійного характеру, але над яким належало б нашим критикам і мовникам добре застановитися, представляє собою перший факт примінення ортографії оригіналу (радянський) підібраної лектури, замість того, щоб достосовувати її до прийнятої тут, на Заході, ортографії Голоскевича, чи пак позиції Харківського правопису. Це питання вибору ускладнюється тим, що крім патріотичних міркувань, нам треба брати під увагу той факт, що наша молодь не так писатиме українською мовою, як, можна сподіватися, буде користуватися українською мовою, читаючи її поточну літературу з оригіналів, що видаються на рідних землях, згідно з приписами ортографії по лінії АН УРСР. Нам треба нашу молодь до цієї евентуальности підготовити. Як же це нам робити?

Підручник, який упорядкував д-р В. Смирнів, представляє собою більше, ніж посібник для навчання української мови. Він перший пропонує українській самостійницькій еміграції прийняти правопис, який обов'язує в Радянській Україні і який взорується на ортографічних правилах російської мови. Нам треба над цим поступком основно застановитися. — Чи не було би добре й на місці, щоб цю проблему правопису включити до порядку нарад ПКУС-у (Постійної Конференції Українських Студій), що плянує свої річні засідання на початок червня цього року в Гарварді. Якщо ПКУС піднявся б цього завдання, то тоді конечним було би також запросити на цю конференцію як редакторів, письменників-моводумців, так і активних учителів-мовників. Ширша дискусія на правописні теми під цю пору була би дуже побажаним ділом.

Цікаво, чи багато з нас погодиться з цим поглядом?

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

Щире спасибі нашому Президентові за це, що відмолодив нас на п'ять років, відсунув, відмежував, так би мовити, від пенсійного віку, а тих, що вже попали в емеритальне ґроно, чи вже покупили палички для довших ранніх проходів, скріпив на дусі, дунув їм віру в нові, життєдайні сили.

За тих п'ять років може і дім емерита хоч на фундаменти здобудеться, а то доведеться купувати місячний квиток до Чікаґо і їздити тамтуди на смачні сеньйорські обіди.

Та все таки, як би воно не було, на з'їзд сеньйорів, хоч би в характері обсерватора, варто таки поїхати.

Сеньйор Степан Куропась натякає на якусь оркестру, на танці фуґі-муґі на площадці славної Веселки. Кажуть, що товариство ,,Мета" відкриє на час з'їзду свою матримоніяльну канцелярію, отож не так уже зле з отими нашими емеритами, коли такі пробоєві концепції кінчаться під весну в умах статечної громади.

Ціле щастя, що закони і звичаї гавайців, про які так цікаво написала Ганна Черінь, нас цілковито не торкаються. Вона ж бо пише: ,,Танцювали лише чоловіки, бо жінкам це також було заборонено". Проте, як же жалко за такою старою опінією, цитую Ганну Черінь: ,,Жінки, за старих часів були тілисті, вагою до 400 фунтів, і чим більше на ній тіла, тим кращою жінка вважалась"...

Спасибі авторці репортажу, що обстояла за тілистими жінками. Горе й розпач їм, як приходиться купити щонебудь з теперішньої тоненької моди. Хустка біля шиї, хустка під грудьми, хустка в поясі і хустка нижче бедер. От і все. Ви уявляєте, скільки хусток було б потрібно жінці 400 фунтів. Не треба аж стільки, сьогодні 150 фунтів вважається жахливою вагою, а все, що пошите, вузеньке і тонюсіньке, і ви неспроможні всадити в оті ,,дудки" своєї огрядної хвіґури.

Та на З'їзд Сеньйорів таки поїдемо. Щоб там не було, мрячно, дощево, чи з громами, з хусткою, чи без хустки, поїдемо, подивимось, познайомимось з вашим майбутнім.

ЄДНІСТЬ - ПОМІСНІСТЬ - ПАТРІЯРХАТ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧІКАГО

ПРОСВІТІМСЯ БОЖОЮ ПРАВДОЮ І РАДІСТЮ ВОСКРЕСЕННЯ

Вчора я був погребаний з Тобою, Христе, востаю днесь з Тобою воскреслим..."
(Тропар з пісні Воскресної Утрені)

І знову (вже десятий раз у парафії св. Володимира і Ольги!) прийшов до нас Великдень — Світлий Празник Воскресення Христового. І знов огортає нас великодня радість під час цього Празника Празників, а рівночасно з цим у нашій свідомості зринає трагічний стан нашої Церкви і народу в Україні, з якими спільно святкуємо цей Великдень. Сумні часи переживає наша Церква й у вільному світі, але є теж і крихітка розради, що її несе нам обітниця Воскреслого Спасителя: „Не є раб більший Господа свого, якщо мене вигнали і вас виженуть ... Але дерзайте, бо я переміг світ" (Ів. 15. 20 і 16. 33). Про можливість перемоги над труднощами переконались ми наочно на успішному розвитку нашої парафії св. Володимира і Ольги, яка „воскресла" до нового життя. Переможе, в що глибоко віримо, і наш многострадницький Народ та його Церква, бо надію на те подає нам історія цілого християнства.

Хоч апостоли, знали, що їхній Учитель повинен вмерти перед своїм прославленням та що своєю смертю повинен перемогти не лише своїх ворогів, а навіть саму смерть, то все таки по жахливій ночі страсного четверга, по знущаннях римських вояків над Христом та по трагічному „Розпни Його!", яке до сьогоднішнього дня сильним відгомоном лунає, на жаль, у християнському світі й серед християн, попали вони в сумнів. У євангельських картинах хресного шляху вже не бачимо його учнів, немає кому допомогти двигати тягар хреста, і лише сторонні люди — і то на домагання сторожі — приходять з допомогою. Під хрестом бачимо лиш Матір-Страдницю і наймолодшого віком апостола Івана. Інші розбіглися, щоб не стягати на себе гніву синедріону та підбуреної юрби.

Ось картина, яка так дуже нагадує нам наше власне розсіяння по світі та ще й до того поділ на різні противні собі фракції. Щоправда, різними шляхами та серед різних обставин виходили ми з Рідної Землі у світ. Одні, найраніше, добровільно в пошукуваннях за заробітком опинились на чужині, інші, вже пізніше, з примусу, охороняючи своє життя від брутального наїзника. Не місце тут докладніше розбирати це питання, але незаперечний факт треба ствердити: ми розбіглися, хто куди зпід нашого голготського хреста, залишаючи нашу Страдницю-Україну, а на тій нашій національній Голготі — розп'яту Церкву. Багато з нас ніколи над цією нашою Голготою навіть не застановляються, думаючи, що всі мають право розпоряджати собою згідно із своєю свобідною волею (а це до того у демократичній країні!), але з другої сторони, забувають, що любов до своєї Церкви та Батьківщини таки зобов'язує постоянно за їхні права.

Коли Господь дозволив нам щасливо вийти із скривавленої землі, давши затишне життя в чужині, то ми мусимо постійно пам'ятати, що це не наші особисті заслуги, а заслуги нашої Мучениці-Батьківщини, що це заслуги наших замучених і недомучених братів, сестер та друзів. Вони відкупили нас і наші прогріхи своєю кров'ю, своєю смертю, своїми надлюдськими стражданнями. Сьогодні до нас і до нашого сумління має повне право промовити наша Батьківщина словами Йосифа Тереллі: „Єдина моя надія на св. Апостольську Церкву... Благаємо наших братів і сестер — католиків світу та всіх християн стати на наш захист: стати на захист замученої греко-католицької Української Церкви".

Як же ж можемо пройти з допомогою і то особливо тоді, коли чуємо такі слова розпуки і відчаю? А до того таки зобов'язаний кожен з нас!

Ще не так давно, а тепер уже щораз рідше, повторяли ми фрази про наше післанництво амбасадорів рідного народу у вільному світі, борців, хрестоносців. Це був цілком правильний погляд, і для цього Боже Провидіння дозволило нам вийти з Рідної Землі та перейти через усі небезпеки і труднощі, що стояли нам на перешкоді. Але сьогодні про це післанництво вже мало говорять. А говорять не тому, що воно осягнуло свою мету, а тільки на те, щоб цього величного слова не зробити змістом нашого життя і наших діл, щоб його не треба було часом піддержати своїми невигодами чи жертвою гроша.

Одначе ми переконані, що не всі українські душі вже пропали для нашої Церкви й українського народу. Ми віримо, що добрі християни і добрі патріоти серед нас не перевелися. Ми вповні свідомі того, що сьогоднішня зматеріялізована чужина не сприяє плеканню ніжних християнських та національних почувань, але навіть і ці обставини не звільняють нас від наших християнських і національних обов'язків та чеснот. Сильне переконання про важливість помісности нашої Церкви із завершенням її патріярхатом та вся східня духовість — оте українське християнське благочестя, що має бути головною її ознакою — це один із наших важливих обов'язків. А далі, плекання української мови, обряду і традицій, активна акція за збереження наших прав, солідарність з нашими братами і сестрами в Україні та по цілому світі. Це найкраще проявляється у спільному святкуванні наших церковних празників, бо, без сумніву, речі, що спинюють асиміляцію та скріплюють свідомість нашого післанництва.

Справжню радість і дійсне просвічення душі з Христового Воскресення матимемо тільки тоді, коли у Великодні Дні в наших душах відізвуться з давноминулих, може навіть дитячоюнацьких літ, великодні дзвони, коли в наших душах пролунає величне „Христос Воскрес", коли перед нашими очима стане живою картина великоднього свячення пасок та прекрасних і єдиних у світі наших гаївок. Але тільки тоді наші великодні рефлексії матимуть непроминальну вартість, коли ми, порадившись із своїм християнським і національним сумлінням, круто завернемо з блудних шляхів матеріялізму та пристосуванства, підемо разом з поневоленою, але нескореною Україною тяжким і кривавим шляхом Голготи та разом з нею спільно святкуватимемо цей Празник Надій в очікуванні найрадіснішого нашого Воскресного Дня.

Під час Великодних Днів просім Христа Спасителя, щоб Він, Переможець смерти, допоміг нам піднятися з провалля християнських і національних гріхів, щоб просвітив нам ум, щоб дав нам силу побороти всяке зло, всяку оспалість нашої душі, щоб вона кожночасно горіла палким вогнем любови і глибокої пошани до світлої традиції наших великих предків. Коли Великодній День буде дійсно Днем Просвічення, Днем Радости наших душ, тоді теж не матимемо ніяких труднощів і в нашому житті. Просвічення у Божій Правді відкриє нам шляхи до дійсної братньої любови, яка — як пишуть наші Владики під проводом Блаженнішого Патріярха в цьогорічному Великодньому Посланні — „оживить всі наші старання про завершення організаційної структури нашої Церкви нашим власним Патріярхатом", а живучою клітиною якого є і наша парафія та повинні бути всі парафії, розсіяні по цілому світі. „Бо Воскреслий Христос дасть свою перемогу тільки тим нашим змаганням, що будуть оживлені Його першою і найважнішою заповіддю, а саме: заповіддю любови Бога й любови ближнього..."

А коли ми просвітимося Божою Правдою і Радістю Воскресення, тоді сміло і з більшою надією зможемо повторяти з цілим нашим народом підбадьорюючі слова із Воскресної Утрені: „... Вчора я був погребаний з Тобою, Христе, востаю днесь з Тобою воскреслим..."

о. митрат Маріян Бутринський

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

Блаженнішого Патріярха нашого Йосифа, Високопреосвященних Владик — Членів Синоду Помісної Української Католицької Церкви, Преосвященного Владику Ярослава, єпископа Чікаго, Всечесне Духовенство, ввесь боговірний Український Нарід, Православних Братів, зокрема з собору св. князя Володимира з настоятелем, о. протопресвітером Федором Білецьким, усіх своїх колишніх парафіян та всіх, що святкують Великдень одночасно з Рідним Народом на Батьківщині, щиросердечно вітають

у Світлий День
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
нашим традиційним

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ДУШПАСТИРІ, ПАРАФІЯЛЬНА РАДА й МИРЯНИ
Української Католицької Парафії св. Володимира і Ольги в Чікаго

СЛОВО

д-ра Олександра Фаріона,
першого головного радного Парафіяльної Ради

Від імени Парафіяльної Ради, мирянського проводу парафії св. Володимира і Ольги приємно мені привітати цією дорогою усіх наших теперішніх і колишніх парафіян, прихожан та приятелів нашим церковно-релігійним і народним привітом „Христос Воскрес!"

Багато споминів у кожного з нас пов'язано з Великоднем — особистих та збірних. А водночас Великдень — це така врочиста пора, коли людина і спільнота дивляться на своє життя з дальшої перспективи. Людина більше ніж колинебудь задивлена у своє майбутнє, насамперед на життя вічне, що його нам обіцює Воскресна Містерія нашої віри, а також на майбутнє дочасне життя. З Христового Воскресення зроджуються мрії, пляни, прагнення добра, перемоги правди, росту і розбудови шляхетних ідеалів. Великдень є завжди святом надії, святом віднови, весни, пробудженого життя. Хоч нашому народові доводиться все ще святкувати цей празник у важких умовинах поневолення і серед невідрадних обставин, проте ми знаємо, що він завжди святкував цей роковий празник у піднесеному дусі, з надією і вірою також у воскресення своєї волі.

Цього року парафія св. Володимира і Ольги відмічує врочисто своє Десятиліття і це є також нагодою, щоб ми кинули погляд у наше минуле, ще не таке давнє, у минуле нашої старокалендарної громади, нашої парафіяльної родини, членом якої не лише приємно бути, але нині вже стає гордістю до неї належати. І нам треба було перейти нелегкий початковий шлях. Пережили ми багато важких моментів, дослівно, ми боролися за наші позиції, усували різні перешкоди на нашому шляху до тієї мети, яку ми осягнули.

Ми змагалися за нашу слушну справу у постійній певності, що робимо добре діло, що воно поблагословлене нашим найвищим духовним Опікуном, Блаженнішим Отцем Йосифом, якого ми беззастережно визнали своїм Патріярхом. Це він своїми настановами і прикладом життя вказував нам шлях, яким треба йти, та нагадував ті ідеали, за які треба змагатися. А в 1968 р. виявив він особливу опіку над нами, створивши в порозумінні з нашою ієрархією окрему для нас традиційну, старокалендарну та обрядову парафію. *Можливо, тоді мало хто сподівався, що з цього почину розвинеться нова сильна одиниця нашої Помісної Церкви, яка вкаже новий напрям і новий дух нашого церковного життя.* Десять років життя нашої парафії вказали, що так і сталося, і що все можливе, якщо є добра воля, якщо горить бажання, якщо є готові руки до праці і щира віра. Тоді й Божі ласки спливають на тих, що беруться за діло.

Із створенням парафії святих Володимира і Ольги ми ступили на шлях розбудови здорової, здисциплінованої, свідомої і жертовної одиниці в рамках нашої Помісної Церкви. Пам'ятаємо, як на першому, вже Парафіяльному Свяченому в 1969 р., тоді ще в чужому приміщенні на вул. Дивіжен, ми ентузіястично заявляли беззастережну підтримку нашому Патріярхові Йосифові у його плянах розвитку і скріплення нашої Церкви. Тоді також ми взяли на себе зобов'язання розбудувати нашу патріярхальну парафію, як зразок помісности на низах. Сьогодні з вдячністю Всевишньому ми можемо сказати, що своїх обіцянок ми дотримали, а десятий Великдень святкуємо вже з гордістю у власному величавому соборі.

Ми дали багато доказів, де стоїмо, які наші ідеали і в що ми віримо. Ці конкретні докази, наше щоденне релігійне життя, переконують найкраще тих, що на нас дивляться, хто ми такі і чого хочемо. А це все заперечує всякі пересуди, поголоски, злобні припущення та наклепи, які ще донедавна можна було чути про нашу парафію, її провід та її працю. Сьогодні кожний, хто має очі й бачить, хто має вуха й чує, приходить до переконання, що ми є громадою вірних, що ми творча одиниця, що ми будуємо, а не руйнуємо, що ми ведемо з собою й інших до шляхетних завдань нашого церковно-національного життя.

Вистачить лише подивитися на наші зовнішні досягнення — бо внутрішні багатьом збоку ще важко помітити — щоб ствердити, що в надрах українського народу дрімає ще велика організаційна сила, з якої можна викресати справжній запал, а не солом'яний вогонь, глибока релігійність, а не лише поверховість і зовнішня „показуха", і, врешті, справжня жертовність у великих і святих ділах. *Якщо б цим шляхом святого завзяття, відданости своїй Церкві й Народові, згуртованости і братерства пішли і інші наші громади, наші парафії й епархії, то помісність нашої Церкви була б уже давно здобута, а її Патріярхат був би визнаний.* Який жаль, що ця свідомість ще не стала загальною, а подекуди не дійшла й до вищих щаблів нашої ієрархії. На жаль, також не без підшептів збоку, такий стан не є загальний. Злий дух ще діє по громадах нашого поселення, він затроює творчі пориви нашого народу. Ті, які не розуміють знаків часу, ще намагаються завернути колесо історії і цим викликують внутрішню боротьбу, незгоду й важку руїну. Я не потребую тут вказувати на конкретні приклади, на особи та на місця чи країни, де такі речі діються.

Ми цим болієм, але також це додає нам заохоти далі змагатися, поступати правильним шляхом і сподіватися, що ті недуги в нашому ближчому й дальшому оточенні поволі зникнуть. Звичайно, вони не самі зникнуть, тільки у наслідок великої праці нас самих та багатьох подібних до нас в інших осередках та країнах.

А досвід і життя нас навчили, що найкращими засобами подолати зло і неправду є праця, жертовність і глибока віра. Нам постійно потрібно цих чеснот, бо перед нами ще довгий і важкий шлях. Ми не можемо собі сьогодні сказати: „Нам добре тут бути", а інші нехай собі також створять подібні умовини.

Ми маємо більшу відповідальність і власним прикладом та ділом повинні прямувати до поширення й розбудови нашого парафіяльного, як дехто каже, „експерименту", на цілу діяспору, на інші ближчі й дальші осередки. *Нехай наша парафія, „патріярхат у мініятюрі", стане узагальненим явищем всієї нашої Помісної і Патріяршої Церкви!*

Ми далі перебуваємо в стані боротьби за священні ідеали. Нам далі треба бути воїнами Христа і українського християнства! Нам треба зміцнити власні ряди, виконати всі наші зобов'язання, постанови й резолюції наших святкових та ділових зборів. Праці ще багато, поле для рук відкрите. Розбудуймо далі нашу парафію, бо на неї нині дивиться вже більше прихильників, ніж недругів. Наш приклад хочуть наслідувати, до нас звертаються за порадами. Ті, що нас відвідують, повертаються не лише з тихою заздрістю, але і з бажанням створити і в себе саме таку живу й творчу одиницю церковного життя. Допоможім їм у цьому! Найкраще зможемо це зробити, вкладаючи нові зусилля, нову працю й жертви для нашої Церкви тут, на поселеннях. Для нас є ясна, як сонце, правда, що через парафію св. Володимира і Ольги ми розбудовуємо Помісну Українську Католицьку Церкву, очолену Патріярхом, а її сила й ріст розбуджують надію на віднову нашої Церкви в Україні. Нехай постійно бринять нам у пам'яті слова о. Настоятеля Студитів Любомира Гузара, який з нагоди одних Духовних Вправ у нас говорив, що нашим завданням є променювати серед темряви довкола нас і пробивати тьму, яка окутує нашу Церкву. Не дозвольмо, щоб ця темрява продовжувалася! Нашу Церкву, ту нашу духовну Державу, ми повинні берегти, як зіницю ока, не слухаючи того, що б нам не підшептували різні дорадники й експерти, одягнуті не раз у вовчі шкури.

Ми знаємо, що цій ідеї найкраще послужимо, коли забезпечимо існування нашої парафії для майбутніх поколінь. Тому *наша головна турбота мусить бути звернена на молодь, на наших дітей.* Вони вже є при нас, вони, хвала Богові, нас не відцуралися, а навпаки, гордяться традиціями і досягненнями батьків. Вони з нами! Але треба ще більше праці, щоб це прив'язання стало глибоким, тривким, усвідомленим, щоб ми стовідсотково забезпечили наше майбутнє. Мусимо дати своїм дітям, крім чуттєвого прив'язання до своєї парафії і громади, також глибокі основи релігійного виховання, побожність, любов до Церкви і Богослужби, бажання зберігати українськість своєї родини, почуття української солідарности, жертовність і відповідальність. Це найкраще може забезпечити Церква, яка бажає співпрацювати з іншими здоровими громадськими й культурними установами для досягнення тих самих завдань. *Якщо буде тісна співпраця між Церквою й народними установами, то ми матимемо запевнені успіхи. Порізнення й нездорове суперництво не принесуть користи!* Наша парафія дала докази прихильности, співпраці і підтримки творчим зусиллям всієї громади. Ми цього очікуємо також від громади!

Закликаючи наших парафіян від Парафіяльної Ради та прицерковних організацій до посиленої праці й підтримки наших ініціятив і плянів, я бажав би вказати ще на одну річ: у цьому 1978-му році парафія св. Володимира і Ольги врочисто відмічує своє Десятиліття, в якому старатимемось викінчити наш собор іконописом, поставити іконостас, і ззовні на фронтовій стіні собору примістити велику ікону-мозаїку Хрещення України, чим плянуємо започаткувати теж десятилітнє приготування до Світлих Роковин Тисячоліття Хрещення України. Готуймося до того, укладаймо так свої пляни, щоб якнайактивніше могли ми причинитися і нашою активною співпрацею і жертвенністю.

Хай цей благословенний великодній час і наш Десятий Великдень стане для нас черговою нагодою духового піднесення, поєднання і зв'язку з братами в Україні та нашою Матірною Церквою в катакомбах і, врешті, нагодою нової посвяти себе службі нашому Народові і його Святій Церкві! Нехай це буде запевнен-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ВЕЛИКДЕНЬ НАДІЇ

Ти умер як Людина на смертному дереві муки
І воскрес Ти як Бог, що незборену смерть поборов,
Щоб тремтіли жорстокі тирани насилля й принуки,
Що зганяють рабів на Голготу, де сльози і кров.

Величаємо, Христе, преславне Твоє Воскресіння,
Запітаєм вінками дзвінких великодніх пісень,
В ньому наших весняних надій животворне коріння,
Наша віра незламна у радісний завтрішній день.

Так, буває, весна оживає під кригою льоду
Серед скрипу морозів під злісне виття сніговій,
І почувши зело життєдайний відродження подув,
Витикає з мерзлоти пробуджений пагінець свій.

У Твоїм Воскресінні, мов зерно в твердій шкаралущі,
Запорука відродин народу, що, хоч від століть
Із обрубаним віттям, корінням нез'ялим-живущим
У чорнозему рідного надрах незрушно стримить.

У Твоїм Воскресінні незаймана наша надія
На відродження отньої Церкви, забитої в льох —
Ми відстоїм її, ми палкою любов'ю огріем,
І ніхто у ній паном не буде, лиш Бог!

Роман Завадович

РЕЗОЛЮЦІЇ
Загальних Зборів парафії св. Володимира і Ольги в Чікаґо, 12 березня 1978 р.

1) У цьому ювілейному році, в якому відзначуватимемо врочисто десятиліття існування нашої парафії, особливий щирий привіт шлемо Главі нашої Помісної Церкви, ревному оборонцеві її законних прав, основникові, опікунові і духовному батькові нашої парафії, Їх Блаженству Патріярхові Йосифові. Ми безмежно вдячні Божому Провидінню, що перед 15 роками дозволило нашому Ісповідникові святої віри прибути на Захід. Прикладом свого життя, праці і боротьби він вказав нам правильний шлях до нашого релігійно-церковного і національного самозбереження. Ми свідомі того, що великі речі осягаються кров'ю, потом і спільними зусиллями цілого народу. Хай девіза Блаженнішого Патріярха „Пер аспера ад астра" (через терня до зір) буде також моттом нашого життя і хай провідною зіркою просвічує нам на твердому шляху до здійснення наших релігійних і національних ідеалів!

2) Вітаємо Помісний Собор наших Преосвященних Владик, особливо чікаґського Владику Преосвященного Ярослава. Прохаємо наших Владик активно піддержувати всі заходи Блаженнішого Патріярха Йосифа для забезпечення нашій Церкві єдности, свого власного правопорядку, самоуправління і можливостей майбутнього розвитку. У сьогоднішні критичні часи нашою метою повинно бути збереження єдности з Престолом Наслідників св. Апостола Петра з рівночасним відмежуванням себе від промосковської політики Ватикану. З прикрістю стверджуємо, що Понтифікальна комісія для ревізії східнього канонічного права діє не для добра нашої Церкви, але на її шкоду, бо намагається фактично уневажнити Соборовий Декрет про Східні Церкви. Прохаємо наших Владик інтервеніювати в цій справі і не допустити до дальшого латинщення нашої Помісної Церкви та до її поступової ліквідації тут, у вільному світі.

3) Щиро співчуваємо нашим братам і сестрам у Великобританії з приводу їхніх церковних проблем та вповні солідаризуємося з ними в їхніх змаганнях за помісність і патріярший устрій нашої Церкви. Апелюємо до християнського і національного сумління єпископа Авґустина Горняка, щоб перестав бути послушним виконавцем чужих наказів та за прикладом Христа Чоловіколюбця став добрим пастирем довіреного йому стада.

Висловлюємо повну піддержку для наших братніх помісних парафій Покрова Пресв. Богородиці у Пармі, Огайо, та св. Архистратига Михаїла у Філядельфії. Болієм їхніми труднощами та несправедливим ставленням церковної влади до них. Звертаємося до церковного проводу з проханням полагоджувати церковні справи не середньовічними методами залякувань і упокорювань, але в дусі християнської любови ближнього та під аспектом добра нашої Помісної Церкви.

4) З вдоволенням стверджуємо, що в першому десятилітті свого існування наша парафія мала дуже великі успіхи: здвигнула свій власний Божий храм і парафіяльний будинок з приміщенням канцелярії і помешкань для отців, придбала культурно-освітній осередок, читальню і домівку для Братства св. Андрея Первозванного, книгарню, видавництво і друкарню „Ставропігія" та інші об'єкти. Матеріяльне майно оцінюється на 2 мільйони долярів. Ми видавали двотижневик „Церковний Вісник", присвячений справам нашої Церкви і народу. Отці провадили радіогодину „Недільні Дзвони". Братство св. Андрея Первозванного видавало щороку календар-альманах та інші публікації. Виголошено цілий ряд доповідей на ширших сходинах Братства св. Андрея Первозванного та на викладах філії УКУ. Наше Сестрицтво займалося культурно-освітніми імпрезами та призбирало багато фондів на потреби парафії. Наші парафіяльні хори співали в церкві і на концертах. Театральна Студія молоді поставила дві дуже успішні п'єси. Уся та многогранна діяльність вимагала багато праці людського ума і людських рук. У другому десятилітті мусимо присвятити значно більше уваги будові живого нерукотворного храму, що складається з живих, активних людей, так старших, як і головно молодих; подбати, щоб більше людей приходило до церкви на богослужби і то не тільки в неділю, але також і у свята, та притягнути людей до організованого життя парафії. Це наша головна мета.

5) Головними напрямними нашої парафіяльної діяльности були, є і будуть оці головні три елементи: а) вірність ідеалам нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа, змагання за завершення помісности і патріяршого устрою в нашій Церкві; б) привернення наших східніх українських обрядових традицій, відродження автентичної духовости і богословської думки українського Сходу та церковна єдність з православними; в) плекання здорового християнського українського патріотизму, головно у вихованні молоді, активна участь у духовному, громадському і культурному житті нашої української спільноти, прямування до відродження нашої державности. Найвищим нашим дочасним ідеалом є вільна і соборна християнська Україна. Без тих головних і основних елементів немає, на нашу думку, справжньої української католицької парафії, немає справжньої Помісної Української Католицької Церкви.

6) Молодь є нашою будучністю, тому в цьому другому десятилітті мусимо особливу увагу звернути на молодь, на її релігійно-національне виховання. „Молодь для Бога, рідної Церкви і українського народу" — повинно бути гаслом нашої діяльности у другому десятилітті. Тому закликаємо батьків, щоб виховували дітей в дусі українського християнства та українського патріотизму. Наша молодь повинна бути в церкві в неділі і свята та повинна активно включатися в життя парафії. Молодь повинна ставати членами таких організацій, як Братство св. Бориса і Гліба, Братство Входу в храм, Пресв. Богородиці, Театральна Студія Молоді та ансамбль бандуристів. Треба заохотити молодь численніше користати з викладів у Філії УКУ, вчитися поправної української мови та користуватись нею. Необхідним є також оснувати Братство молодих подруж і через них впливати і на їхніх дітей.

7) Стверджуємо з прикрістю, що наступ ворожих сил на нашу Церкву не тільки не ослаб, але ще посилюється, тому закликаємо наш мирянський загал до чуйности і активности в патріярших організаціях, очолюваних Українським Патріяршим Світовим Об'єднанням, до матеріяльної і моральної піддержки патріярхального руху. Помісність і патріярат — це не якась абстрактна ідея, але конкретна церковно-релігійна дійсність, що особливим способом здійснюється в окремих помісних, патріярших парафіях. Тому обов'язком усіх патріярхальних діячів є належати до таких парафій, якщо вони існують у їхніх місцевостях. Сильні й об'єднані помісні, патріярші парафії у великій мірі причиняться до введення патріяршого устрою у цілій нашій Українській Католицькій Церкві.

8) Вповні солідаризуємося з нашими геройськими братами і сестрами в Україні, що відважно виступають проти релігійного, політичного, культурного і національного переслідування українського народу безбожницькою Москвою. Не можемо бути байдужими до їхніх терпінь. Помагаймо їм своїми молитвами, моральною підтримкою, протестами та апелюймо до совісти цілого світу, звертаючи увагу на їх велику стійкість в обороні Христової Церкви та загальнолюдських ідеалів. Хай їхній приклад посвяти, віри і відваги додасть і нам свіжих сил до дальшої праці для добра Церкви і народу. Особливо звертаймо увагу на о. Василя Романюка і Йосипа Терелю та будемо змагати всіма доступними нам правними засобами, щоб звільнити їх з московського концтабору, згл. з психіятричної лікарні.

9) Уже відтепер приготовляймося до гідного відзначення великого ювілею тисячоліття Хрещення України. Поглиблюймо своє релігійне

бутнього розвитку. У сьогоднішні критичні часи нашою метою повинно бути збереження єдности з Престолом Наслідників св. Апостола Пет-

СЛОВО

(Закінчення зі ст. 3-ої)

ням, що Воскреслий Спаситель Христос ніколи нас не залишить, а в своїм незбагнутім промислі готує воскресення й нашій Батьківщині-Україні та її багатостраждальному народові.

Христос Воскрес! Воскресне Україна!

КАЛЕНДАРЕЦЬ ГОЛОВНИХ ІМПРЕЗ ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

7 травня — Парафіяльне Свячене
14 травня — Свято Матері
21 травня — Перше Врочисте Святе Причастя
10 червня — Врочисте відзначення ґрадуантів з парафії та Забава Молоді
18 червня — Зеленосвяточні Поминки
25 червня — Відмічення 25-річчя священнослужіння настоятеля парафії, Всесв. о. митрата Маріяна Бутринського
30 липня — Храмове Свято і ВРОЧИСТЕ ВІДМІЧЕННЯ ДЕСЯТИРІЧЧЯ ПАРАФІЇ — із відкриттям і благословенням Ікони-мозаїки Хрещення України
2-4 вересня — Парафіяльний Фестин
14-15 жовтня — Святопокровський Празник та ВРОЧИСТІ СВЯТКУВАННЯ ДЕСЯТИРІЧЧЯ ПАРАФІЇ. Посвячення іконостасу, Великий парафіяльний концерт і бенкет.

св. Хрещення і св. Миропомазання, через гідне і часте приймання св. Причастя.

Помісна Патріярша Українська Церква в єдності з Апостольським Престолом і вільна Українська Держава — це ті два найвищі ідеали, до яких прямуємо, за які молимось і за які змагаємось, особливо тепер, напередодні ювілених святкувань тисячоліття Хрещення України. Хай у цьому нам поможуть хрестителі України і покровителі нашої парафії, святі володарі Володимир і Ольга!

ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Товариство за Патріярхальний Устрій Помісної Української Католицької Церкви, Відділ Нюарк-Ірвінгтон, влаштовує Патріярхальне Свячене у неділю, 30-го квітня ц. р., о год. 4-ій по пол., в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект евеню. Дохід призначений на Патріярший Фонд. У програмі — доповідь д-ра Леоніда Рудницького і виступ піяністки Дарії Гординської-Каранович.

ТИЖДЕНЬ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ У ЧІКАҐО

Чікаго, Ілл. — Пастор Іван Поліщук і Церковна Рада в Чікаґо інформують, що Українська Баптистська Церква в Чікаґо влаштовує від 30-го квітня до 7-го травня Тиждень Євангелізації, під час якого проповідатиме відомий баптистський проповідник, пастор Іван Барчук. Усі Євангелізаційні Богослуження, що відбуватимуться у Першій Українській Баптистській Церкві при 1042 Норт Даймен евеню, відправлятимуть у такому порядку: У неділі, 30-го квітня і 7-го травня від год. 10:30 ранку і від 6-ої вечора; на тижні від понеділка, 1-го до суботи 6-го травня, від год. 7-ої вечора.

ВЕЛИКОДНІ ГАҐІЛКИ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

Осередок СУМА Нюарк-Ірвінгтон, на телевізійному руслі 68-60, годині українських мелодій Романа Мариновича, влаштовує у неділю, 30-го квітня ц.р., о год. 2-ій по пол. програму Великодні Гагілки на телебаченні.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді й вільному світі нового свідомого члена!

ДЕЛЕҐАТИ 29-ої КОНВЕНЦІЇ УНС, ЯКІ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК І ПРИДБАЛИ ДЕЛЕҐАТСЬКУ „ДЕСЯТКУ" ЧЛЕНІВ КВІТЕНЬ 1978 Р.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — З Організаційного Відділу УНС інформують, що з кожним днем збільшується акція конвенційних делегатів для виконання традиційної повинности, а саме — придбання „ДЕЛЕҐАТСЬКОЇ ДЕСЯТКИ" нових членів. Внизу подані імена і прізвища та фотознімки перших тринадцятьох делегатів, які вже виконали свою конвенційну повинність і разом придбали 218 нових членів: Бернард Корчинський (421) — 47 чл., Роман Татарський (94) — 26 чл., Василь Шарван (127) — 26 чл., Василь Палідвор (204) — 16 чл., Тарас Сливінський (59) — 15 чл., Олена Олек (22) — 14 чл., Петро Ліщак (230) — 12 чл., Роман Припхан (399) — 12 чл., Микола Хоманчук (5) — 10 чл., Василь Осадчук (172) — 10 чл., Володимир Варшона (266) — 10 чл., Дмитро Ґалонзка (307) — 10 чл., Петро Дяків (427) — 10 чл.

Нижчеподані секретарі не прислали своїх знімок: Р. Татарський (94) — 26 чл., Василь Осадчук (172) — 10 чл. і Володимир Варшона (266) — 10 чл.

Бернард Корчинський 421 — 47

Василь Шарван 127 — 26

Василь Палідвор 204 — 16

Тарас Сливінський 59 — 15

Олена Олек 22 — 14

Петро Ліщак 230 — 12

Роман Припхан 399 — 12

Микола Хоманчук 5 — 10

Дмитро Ґалонжка 307 — 10

Петро Дяків 427 — 10

Леонід Сірий...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ським законом, виконую; не п'ю, не кур'ю, прогулів не робив; виступав на захист людини, переслідуваних. Виступав проти нападів нашої офіційної преси. Мене стала переслідувати міліція-„свідомий народ", викликали в прокуратуру давати показання на товаришів по боротьбі; я не давав і не підписував. Тоді взялося за мене КҐБ; стали вони переслідувати, знову змушувати мене підписувати провокаційні запити, погрожуючи законом. Я не підписував і відповів, „у вашій брудні справі, я не помічник". Робили обшук в 12-ій год. ночі. Налякали дітей. Здіймали з місцевого транспорту, цькували собакою.

В лікарні мене побили лікарі — син і батько. Викликали моїх товаришів по роботі, взяли з роботи мою характеристику до КҐБ, що „я хороший робітник, сімейний, але антирадянщик"; взяли мої медичні документи з поліклініки до КҐБ, а також приходили до моєї жінки (каґебіст Мічун). Викликали 6 разів протягом року. А зараз, 3 листопада, мені дали письмове попередження, що мене будуть судити за ст. 62 КК УРСР за „агітацію і пропаганду" — це до 7 років ув'язнення і 5 років заслання. Але я не вважаю себе в будь-чому винним, та й терпіти все це я не можу і не маю наміру. Я маю право на життя, заробіток, а не на нуждене жебрацьке становище, працюючи на радянському підприємстві за мізерну платню (160-180 карб. місячно). І сидіти у в'язниці я не хочу і не можу. Діти з голоду помруть і наші власти їх задзьобають. Тому я ще раз звертаюся до Вас з великим і важним проханням, шановна громадськість, будь ласка, допоможіть виїхати, дайте виклик, як родині. Ми віруючі. Боже поможи. До побачення.

Адреса: УРСР, м. Одеса 270005, вул. Фрунзе 199, кв. 128 Сірий Л. М."

У Вербну Неділю...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

жої, в приміщенні Духовної Семінарії, Бладика Мстислав гостив обідом генералову Є. Удовиченко, генерала П. Григоренка та відпоручників військових організацій, разом 23 особи. Відповідаючи на привітання, пані Є. Удовиченко сказала дуже зворушливу промову; з гідною подиву пам'яттю вона згадала події з часу Визвольних Змагань, у яких чільну участь брав пок. генерал О. Удовиченко. Коротко промовив генерал П. Григоренко, висловлюючи віру, що у спільній боротьбі всіх поневолених тепер у СССР народів Україна здобуде свою незалежність. Сот. Л. Романюк у своїй промові м. ін. пригадав, що вже на початку Революції 1917 р., перший з'їзд представників поневолених Росією народів відбувся в столиці України — Києві, бо з долею України пов'язували і пов'язують свою долю й інші підяремні Москві народи. Своє історичне післанництво Україна здійснює і тепер, очолюючи в СССР боротьбу поневолених комуністичною Москвою націй, зазнаючи за це найлютіших її ударів.

Принагідна гостина у Владики Мстислава стала нагодою до цікавого обміну думками й досвідом у боротьбі за визволення з „обіймів" російсько-комуністичної імперії, за що Владика висловив присутнім свою сердечну подяку. Крім того, Владика подякував паням: пані-матці В. Новицькій, А. Грибович і К. Гончарів за те, що допомогли Владиці гостити його побратимів по зброї. При кінці зустрічі гості оглянули бібліотеку Духовної Семінарії. Тодіж Владика представив їм своїх „спудеїв і богословів", вбраних у підрясники, що їх носили колись і студенти славної Києво-Могилянської Академії. Перші відвідини генералом П. Григоренком головного осередку УПЦеркви у вільному світі викликали у нього великий подив, що він і виявив у розмовах після зустрічі.

ЧИ ПОРОЗУМІВАТИСЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

за новий справедливий лад; хто хоче, щоб люди були направду звільнені і мали змогу всебічно виявити себе — цей наш союзник. Питання так стоїть не тільки відносно України. Це стосується всіх інших народів СССР. Народи СССР не мають менших прав, як народи Африки! Чому має гинути культура казахів, а на її місце виростати поневільне й невдале наслідування російської культури в країні казахів? Чому звичаї і норми грузинів не мають розвиватися до досконалости і цим збагачувати здобутки цілого людського роду, а мають бути заступлені насаджуванням російського? Чому мова Янка Купали має забуватися, а на її місце приходити мова Леніна? Хто може сказати, що лад, накинений нам, буде кращий від того, який ми самі виростимо з власних коренів?

Отже ясно, що треба спільного фронту боротьби, але ЗА ЩО ця боротьба має бути? Тут є пробний камінь і тут є роздоріжжя: одна дорога веде вперед, до кращого, а друга повертає туди, звідки ми хочемо вирватися. І тут нічого ховати голову в пісок.

З глибоким жалем повідомляємо Приятелів, Близьких і Стриян, що 14-го квітня 1978 р. в Ню Гейвені, Конн., на 79-му році життя, відійшов у Вічність, наш Дорогий БРАТ, СТРИЙКО і ВУЙКО

бл. п. проф. ІВАН ГУТНИКЕВИЧ

б. учасник Визвольних Змагань — як хорунжий УГА, професор української жіночої гімназії Сестер Василіянок у Станиславові і господар на Рідних Землях у Стрию.

ПАНАХИДУ відправлено в понеділок, 17-го квітня 1978 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Маркевича при 14 Trumbull St. в Ню Гейвені, Конн.

Перевезений до Ню Джерзі і похоронений 18-го квітня 1978 р. — після жалобних відправ у церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., на місцевому українському цвинтарі при тій же церкві.

Горем опечалені:
сестра — КАТРЯ, на Рідних Землях
брат — ПЕТРО в Польщі
братаниця — ОКСАНА ЕНҐЕЛЬ в Канаді
сестрінок — ІГОР ПАЦАЛУЙКО
і рідня БОГДАН і МІЛЯ ІВАНІВИ у ЗСА

В сороковий день смерти, 23-го травня 1978 року будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Покрови при Fowler St. в Ню Гейвені, Конн. і в церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо про молитви за Його душу.

ОБІЦЯНКА БРЕЖНЄВА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

щоб Конгрес погодився на продаж американських військових літаків не тільки Ізраїлеві, але також Єгиптові та Савдійській Арабії, бо продаж літаків цим трьом країнам запевнить дальший військовий балянс на Близькому Сході, а це буде запорукою, що на тому обширі не дійде до війни. Він недвозначно натякнув, що не погодиться на продаж літаків лише Ізраїлеві, як того вимагають деякі законодавці, приятелі Ізраїля, і сам ізраїльський уряд.

Щодо запропонованого Білим Домом 25-більйонового зменшення в податках, президент Картер твердив, що зменшення не доведе до погіршення інфляції і зазначив, що не плянує зміняти свого становища, тобто не думає погоджуватися на пропозиції ряду законодавців відкласти на пізніше справу зменшення податків. Він теж закликав до схвалення податкових реформ, які зліквідували б ,,несправедливі правила'', з яких користають переважно багаті платники податків, а в в той же час вони виходять на некористь тим громадянам ЗСА, які зараховані до середньої і нижчої економічних верств американського суспільства.

Президент Картер хвалив спільну комісію обох Палат Конгресу за те, що остаточно схвалила компромісову пропозицію щодо цін на природний газ, зазначуючи, що це важливий крок в сторону схвалення цілої енергетичної програми Білого Дому, але додав, що існують ще інші важливі справи до полагодження, наприклад, питання вищих податків на імпортовану та американську нафтову ропу. Він заперечив, що минулого тижня ,,атакував'' контрольований демократами Конгрес за неділяльність на відтинку енергетики, кажучи, що то була ,,тільки слушна критика''.

Відносно боротьби проти безробіття та інфляції, Президент вважає, що його уряд веде правильну політику, бо протягом останніх кількох місяців рівень безробіття значно зменшився. Щодо тверджень, що пляни Білого Дому відносно поборювання інфляції та безробіття собі взаємно суперечать, президент Картер категорично відкинув ці закиди.

Повертаючись до конфлікту на Близькому Сході, Президент твердив, що хоча протягом останніх кількох місяців наступив застій у мирових переговорах між Ізраїлем і Єгиптом, то все одно вигляди на загальне замирення тепер кращі, ніж рік чи два роки тому.

Оля Ставнича...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Мехіко та була делеґаткою СУА на Національну Жіночу Конференцію у Гюстоні. Пані Оля є членом 134-го Відділу УНСоюзу.

У Гюстоні О. Ставнича виготовила листа до всіх делеґаток з проханням підтримати резолюцію прав людини з огляду на переслідування жінок-українок в УССР. Маючи в Гюстоні статус делеґатки, вона зустрічалася із іншими делеґатками і спеціяльними групами-кокусами та переконувала їх, щоб вони підтримали резолюцію, при тому інформуючи делеґаток про долю українських жінок-політичних в'язнів. Делеґатки дуже прихильно поставилися до цієї справи, але рівночасно підкреслили, що того роду проблеми чи побажання окремих груп не повинні бути порушувані на такому форумі, як Національна Жіноча Конференція, їх треба порушити на місцевій базі, урґуючи через представників до стейту. Запало таке рішення і його дотримувалися всі групи і кокуси спеціяльних зацікавлень та національні жіночі організації.

Конференція рішила створити Комітет, який наглядатиме над переведенням у життя плянів і побажань делеґаток, що їх висунено в Гюстоні. Оля Ставнича брала участь у першому засіданні цього Комітету, як також була на прийнятті в Білому Домі у Вашінґтоні, де Белла Абцуґ передала президентові Картерові текст ,,Дух Гюстону'', в який включено 25 точок, що були схвалені в Гюстоні, як також рекомендації урядові, щоб виелімінувати те все, що перешкоджає у рівноправності.

Цей новостворений Комітет має за завдання перевести в життя рекомендації Жіночої Конференції та бути в постійному контакті з пресою, державними урядовцями і громадою, як також плянувати наступні конференції та здобувати фонди на продовжування праці.

До Комітету входять делеґатки з різних етнічних, релігійних, політичних та економічних угрупувань. Всі вони були присутні, як делеґатки у Гюстоні.

У кожному стейті створено Комітети Міжнародного Року Жінки, які інформуватимуть про працю Продовжуючого Комітету і виготовлятимуть пляни праці в своїй околиці. Зацікавлені жінки повинні зголошуватися до місцевих Комітетів, беручи там участь у жіночому русі.

Академія в поклоні Патріярхові в Бріджпорті

У неділю, 5-го березня ц. р. наша парохія Покрови Пресв. Богородиці в Бріджпорті, Конн., відзначила 86-літні уродини Блаженнішого Патріярха Йосифа. Того дня наш парох о. крилошанин Ярослав Шуст і протоігумен о. Максим Марків, що якраз закінчував у нашій парохії однотижневу місію, разом відправили Божественну Літургію — в намірені Патріярха Йосифа. В часі Літургії співав хор під управою Михайла Заяця.

Після Літургії вірні перейшли до церковної залі, де відбулася недовга, але гарна академія в честь Патріярха. Програму Академії відкрив о. крилошанин Я. Шуст. Він сказав, що в історії людства є одиниці, на яких треба чекати сторіччями. Такими були наші князі — Володимир Великий, Ярослав Мудрий, — митрополити Венямин Рутський, Петро Могила, поет Тарас Шевченко, а в новіших часах Слуга Божий Андрей Шептицький. Таким світочем і гідним наслідником Слуги Божого Андрея є наш Патріярх Йосиф. Він — 18-літній каторжник і ісповідник віри, що за вірність правдивій Христовій Церкві переніс великі терпіння. За час свого звільнення з большевицької тюрми доконав великих діл. Можна сміло сказати, що він створив у Вічному Місті ,,Український Рим''. 16-го лютого ц. р. наш Патріярх Йосиф І закінчив 86 літ працьовитого і тернистого життя на службі нашої Церкви і Народу.

Після відкриття Академії о. крил. Я. Шустом, парохіяльний хор під проводом М. Заяця відспівав молитву за Патріярха. По молитві два брати — Мирон і Олег Ковачі, віддеклямували вірш Романа Завадовича ,,Блаженний Муже''. Цей вірш написаний саме з нагоди уродин Патріярха. По деклямації хор відспівав ,,Думу про Почаївську Божу Матір''. Після цього пані Рома Гайда виголосила доповідь, накресливши силу і непохитність Патріярха в обороні своїх переконань, правди і добра Церкви.

Для тих, що не знають добре української мови, пані Р. Гайда виголосила реферат по-англійськи.

Відспіванням многоліття Патріярхові і релігійним гимном ,,Боже Великий'' закінчено академію.

В. С.

МУЗЕЙ — ЦЕ ОБЛИЧЧЯ НАРОДУ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Одна з них зображує Матір Божу, преображенних Анатолія і Теодосія і Успенський Собор Київської Печерської Лаври. Цю ікону монахи Лаври в 1702 році подарували гетьманові Мазепі. Після останньої війни ця ікона попала до Торгсіну в Києві, де її купив американський адвокат і згодом передав її членові УЦР, Арнольдові Марґоліну, який передав її українцям. Ікона ,,Введення до храму'' з Софійського Собору в Києві має понад 500 років. Ікона Божої Матері з Херсонщини походить з 16-го століття.

Документами і доказом переслідування та вандальського знищення Української Церкви в Україні являються врятовані клаптики священичих облачень, подерті большевиками ризи та поколені і попробивані ікони. Такою є ціла збірка фотографій, понищених большевиками церков. Історичне значення має епитрахиль Петра Могили з 1630 року та епитрахиль з Софійського Собору з 1712-го року.

Унікальною і може найціннішою є колекція антимінсів, призначенням яких було заступити церковний престіл і без якого не можна служити св. Літургії. Антимінс це прямокутний кусок матерії (в якому зашиті мощі святого) з графічним зображенням покладення Ісуса Христа до гробу, супроводженим відповідними символами і текстом та метрикою (рік, назва церкви, місцевости, монарха та власноручний підпис єпископа). Все це надає антимінсові історичного і мистецького значення. Між ними є антимінс (з дереворитy) Київського Митрополита Сильвестра Косова (1650 р.), який зустрічав гетьмана Хмельницького при його в'їзді до Києва.

В колекції церковних надпрестольних речей є багато хрестів, чаш та евангелій. Хрести з Києва походять з XIII і XIV століть. Цікаві зразки гуцульських дерев'яних хрестів походять приблизно з XVI і XVII століть.

Унікальною є колекція біжутерії з XVI-XVII століття, потайки збережена професором Мощенком і перевезена на еміграцію. Цікавий характер мають декоративні хрести і коронки, вироблювані на Волощині, яких носили жінки в Бесарабії і на Поділлі разом з намистом і дукатами.

В історичному відділі є багато різних фотографій і портретів визначних ієрархів Української Православної Церкви, більшість яких була знищена на засланнях і в тюрмах. Серед них є портрет Київського Митрополита Василя Липківського, першого Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в Києві (1917-1918 рр.). В музеї зберігається його чаша, яку привезла до Америки вдова поета Плужника, що загинув на Соловках.

Надзвичайну мистецьку цінність мають колекції етнографічного відділу. Базою того відділу є колекція професора Костя Мощенка з Полтави. Йому пощастило врятувати скарби народного мистецтва, зокрема рештки цековних одіянь з XVII-XVIII століть, що їх знищили большевики, ліквідуючи музей при архиєрейському домі в Полтаві. З них унікальними є фрагменти вишиваних і вибиваних підризників і одіянь, які репрезентують церковний стиль української народної вишивки. Зокрема треба згадати колекцію старовинних килимів, ручно-тканих плахт та старовинну народну вишивку, особливо колекцію полтавських вишивок і вирізувань з XVI і XVII століть. Дуже цінною є колекція 4,000 зарисовок та збірка писанок з різних місцевостей України.

Одною з найбільших цінностей музею є клейноди гетьмана Івана Мазепи, символ Української Державности.

Годі перерахувати всі скарби, що знаходяться в Музеї - Архіві в Бавнд Бруку. Музей відвідують не тільки українці з цілого світу, але й багато не-українців. Під сучасну пору музей знаходиться в стані переорганізації, каталогуванні, інвентаризації та реставрації експонатів.

Музей взагалі є виявом національної свідомости і громадського росту та мірилом культурного рівня і скарбницею духових цінностей певної нації. Ці духові цінності ми повинні зберігати, плекати та гідно передавати нашим будучим поколінням — таким чином творячи тяглість культури і традиції, як це роблять всі цивілізовані нації світу.

Особливо тепер, коли в Україні переходить сильна русифікація та викорінювання української духовости, справа збереження і культивування нашої спадщини набирає монументального значення в збереженні і продовженні існування української національної ідентичности і культури. Цей музей з його цінними колекціями повинен стати не тільки скарбницею та пропаґатором нашої культури і мистецтва серед ширшого світу, але й культиватором всього найкращого і автентичного в українській історії і мистецтві серед нас самих.

Щоб створити і утримати музей на високо - професійному рівні, вимагається постійного доплиunion експонатів та фінансових фондів на утримання музею, на влаштування поодиноких вистав, на збільшення колекцій, на фаховий мужейний персонал, на консервацію і реставрацію експонатів, на виготовлення каталогів, пресових звідомлень та окремих збірників, і т. д. Все це потребує невсипущої праці фахового персоналу та великих фондів і моральної та фінансової підтримки всього громадянства.

Успіх і доля музею в Бавнд Бруку з його унікальними колекціями залежатиме від нас самих, як громадянства, так і кожного з нас індивідуально, музей не може виконувати своєї культурної місії та взагалі існувати.

Музей відкритий щоденно, окрім понеділків, від 1-ої до 5-ої години та за попереднім домовленням. На провідну неділю музей буде відкритий цілий день. Будуть виставлені перманентні колекції з окремою програмою церковної музики та показом фільму ,,Писанка'' українського кінематографа Славка Новицького.

Добровільні дотації, членські вкладки та дар експонатів є звільнені від оподаткування.

Адреса і телефон музею:

Ukrainian Orthodox Church of the USA, Museum-Archives, P.O. Box 495, South Bound Brook, N.J. 08880. Phone: 201—356-0090.

ТАРЗАН, Ч. 7941. Підкрадаються

Хлопці, я знайшов їх!
Це хвилина, на яку ми ждали, Тарзане... Ми готові!

Мусимо йти пішки... Ситуація може бути небезпечна!

Вони заховалися в печеру... Ще не знаю як змусимо їх вийти з неї!